

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Михаил Михайлов Константинов
кат. „Математика” (ел. адрес: mmk_fte@uacg.bg)
Университет по архитектура, строителство и геодезия
бул. „Хр. Смирненски” 1, 1046 София

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор” по област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика”, професионално направление 4.5. „Математика”, докторска програма „Математически анализ”

Тема на дисертационния труд: „Теорема за съществуване и апроксимиране на неподвижни точки в K -метрични пространства“

Автор: ас. Иванка Андреева Николова, докторант на самостоятелна подготовка към Пловдивски университет „П. Хилендарски”

Научен ръководител: проф. д-р Петко Димитров Проинов

Научно звено: кат. „Математически анализ”, Факултет по математика и информатика (ФМИ), Пловдивски университет (ПУ) „П. Хилендарски”

Със заповед Р33-465/03.02.2015 г. на Ректора на ПУ „П. Хилендарски“ съм определен за член на научно жури във връзка с процедурата за защита на дисертационния труд на тема „Теорема за съществуване и апроксимиране на неподвижни точки в K -метрични пространства“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор” по област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика”, професионално направление

4.5. „Математика”, докторска програма „Математически анализ”, от Иванка Андреева Николова, докторант на свободна подготовка към кат. „Математически анализ“ на ФМИ при ПУ „П. Хилендарски“.

Във връзка с процедурата ми бяха предоставени следните документи:

1. автобиография европейски формат;
2. диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“, серия ПУ-2009, № 036307, регистрационен № 4287 от 07 юли 2009 г. (копие);
3. заповед № Р33-2259/11.07.2011 г. за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка и определяне на темата на дисертацията;
4. заповед № 47/25.01.2012 г. за назначаване на комисия за провеждане на изпит за докторантски минимум от индивидуалния учебен план;
5. протокол от 14.02.2012 г. за успешно издържан изпит за докторантски минимум от индивидуалния учебен план;
6. заповед № Р33-2384/19.06.2014 г. за отчисляване от докторантура с право на защита, считано от 29.06.2014;
7. протокол № 11/05.12.2014 г. от КС за откриване на процедура за предварително обсъждане на дисертационния труд;
8. протокол № 12/12.12.2014 г. от КС от предварителното обсъждане на дисертационния труд;
9. автореферат на дисертационния труд;
10. справка за спазване на Специфичните изисквания на ФМИ при ПУ, съгласно чл. 36 (1), т. 9 от ПРАС на ПУ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“;
11. списък на всички научни публикации на докторантката;
12. списък на научните публикации по темата на дисертационния труд;
13. копия на публикациите по темата на дисертационния труд;
14. служебна бележка с изх. № НПД 790/29.10.2014 г. от поделение НПД при ПУ „П. Хилендарски“ за участие в научно-изследователски проекти;
15. декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
16. дисертационен труд с декларация за оригиналност;
17. CD с всички документи.

Представените материали съответстват на изискванията на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, ПРАС на ПУ и на Специфичните изисквания на ФМИ при ПУ „П. Хилендарски“.

1. Данни за кандидатката

Кандидатката е завършила бакалавърска и магистърска програма (с пълно отличие) по „Приложна математика” в ПУ „П. Хилендарски” през 2004-2008 г. и 2008-2009 г. съответно и магистърска програма по специалност „Електроенергетика и електрообзавеждане” в ТУ-София през 2009-2011 г. От 2009 г. до сега работи като асистент в ПУ „П. Хилендарски”.

Има три публикации в рецензирани списания, от които едно е с импакт-фактор (*Journal of Inequalities and Applications*, IF 0.768). Две от публикациите по дисертацията са съвместно с научния ѝ ръководител. Участвала е с доклади на две научни конференции и на университетски научни семинари.

Участвала е в два научно-изследователски проекта. Владее английски език и ползва испански и френски език.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на ас. Иванка Николова е с обем от 108 страници. Състои се от увод, три глави по същество, заключение и библиография от 92 заглавия на английски език.

Тематиката и съдържанието на дисертационния труд отговарят на професионалното направление и на специалността.

Всички съпътстващи документи съответстват на законовите изисквания по процедурата за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

3. Актуалност на изследването

Тематиката на дисертационния труд, а именно метричната теория на неподвижните точки, чието начало полага Стефан Банах през 1922 г., е актуална до днес и се изучава активно през последните 45-50 години. Само през този век на тази тема са публикувани десетки монографии, от които в дисертационния труд се цитират 9. У нас задълбочени изследвания в тази област имат проф. П. Пройнов, проф. В. Ангелов и някои техни сътрудници.

4. Цел на дисертационния труд

Цел на дисертационния труд е получаването на теореми за сходимост с оценки на грешката в итерационни процеси на Пикар за апроксимиране на неподвижни точки на квазисвиващи изображения в K -метрични пространства, както и на подобни теореми за итерационни процеси на Джунг за неподвижни точки и съвпадане на две и три изображения в такива пространства.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и на приносите

Първа глава е разделена на 6 параграфа. Доказана е теорема за сходимост с априорни и апостериорни оценки на грешката в итерационни процеси на Пикар за апроксимиране на неподвижни точки на квазисвиващи изображения на K -метрични пространства. Във втора глава са получени аналогични резултати за итерационни процеси на Джунг (при съответни условия комутативност и слаба комутативност) за апроксимиране на точки на съвпадане и на общи неподвижни точки на две квазисвиващи изображения. Глава 3 съдържа 5 параграфа и посветена на сходимостта на процеси на Джунг за три изображения. Някои от получените в глави 2 и 3 резултати са нови и за случая на стандартни метрични пространства.

Основните приноси са научни и са резюмирани в Заключението на стр. 95. Те се приемат от рецензента. Накратко, получена са теореми за сходимост с априорни и апостериорни оценки на грешката при итерационни процеси на Пикар за квазисвиващи изображения в K -метрични пространства. По този начин са обобщени и допълнени предишни резултати на Жанг, Динг, Йованович, Каделбург и Раденович.

Подобни резултати са получени за итерационни процеси на Джунг за две и три изображения. Обобщени и допълнени са резултати на Азам, Аршад, Бег, Ванг, Ветро, Беринде, Олалеру, Динг, Йованович, Каделбург, Раденович,

Радожевич, Ракочевич, Сонг, Сън, Чо, Бае и други. Както вече отбелязах, някои от получените резултати са нови и за класически метрични пространства.

6. Оценка на публикациите и на личния принос на докторантката

Съгласно Специфичните изисквания на ФМИ при ПУ за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 4.5 „Математика”, кандидатът трябва да има поне 3 публикации в рецензирани издания, едно от които да е списание. Това изискване е изпълнено, като едно от изданията е с импакт-фактор.

Не е представена справка за цитиране на резултатите, но това може да се обясни и с относително скорошното излизане от печат на съответните публикации.

Доколкото мога да преценя, представените в дисертационния труд резултати в преобладаващата си част са лично дело на докторантката.

От представените резултати може да се констатира, че ас. Иванка Николова притежава необходимите знания и умения за провеждане на сериозни научни изследвания в областта на математическия анализ и в частност на теорията на итерационните процеси в метрични пространства.

Считам, че представеният дисертационен труд и публикациите по него са на високо научно ниво, като съдържат оригинални резултати с научна стойност.

7. Забележки и препоръки

А) В дисертацията забелязах някои неточности от редакционен и технически характер, за които съм информирал докторантката.

Б) Препоръчвам на кандидатката в следващите години да засили публикационната си активност, вкл. чрез „атакуване” на престижни издания с импакт- и ранг-фактор.

В) Една важна област на приложение на теорията на неподвижните точки е анализът и решаването на операторни уравнения, вкл. такива в абстрактни пространства. Именно тук виждам поле за по-нататъшна работа, а именно прилагане на получените теоретични резултати за конкретни класове операторни уравнения и неравенства. Интересно ще бъде също така да се види доколко получените нови резултати позволяват съществено (или поне някакво) разширяване на класа на съответните уравнения.

8. Заключение

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на ас. Иванка Андреева Николова е положителна. Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията, условията и критериите, установени според Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, ПРАС на ПУ и Специфичните изисквания на Факултета по математика и информатика при ПУ.

Горните обстоятелства ми дават основание да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на Милена Димова Петкова по област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика”, професионално направление 4.5 „Математика”, докторска програма „Математически анализ”.

20.03.2015

Подпис:

гр. София

(Михаил Константинов)